

Policy

BESLUTSDATUM: 2009-12-08
BESLUT AV: Direktionen
ANSVARIG AVDELNING: STA
FÖRVALTNINGSANSVARIG: Stabschefen
HANTERINGSKLASS: Ö P P E N

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2009-970-STA

■ Riksbankens policy för operativa risker

Riksbanken ansvarar för penningpolitiken med målet att hålla inflationen låg och stabil. Banken har också i uppdrag att se till att betalningarna i ekonomin kan ske säkert och effektivt. Riksbankens uppdrag ska utföras effektivt, i enlighet med gällande rätt samt redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt. Detta förutsätter att den interna styrningen och kontrollen är god, vilket bland annat innebär att det ska finnas en bankgemensam process för att hantera operativa risker.

Risk är en naturlig del av all verksamhet och beror på att framtida händelser i många fall inte helt kan styras eller förutsägas. Genom att löpande arbeta med att identifiera, värdera och hantera risker skapas bättre förutsättningar för att hantera oönskade händelser när de inträffar och därmed ökar också effektiviteten. Att aktivt arbeta med riskhantering ger ökade förutsättningar för att genomföra bankens uppdrag och att uppnå bankens mål.

Policyn utgör tillsammans med Riksbankens policy för finansiella risker direktionens samlade syn på hur Riksbankens riskhantering ska organiseras och genomföras.

Operativ risk¹

Operativa risker kan skada Riksbankens verksamhet, våra tillgångar² eller omvärldens förtroende för banken. De operativa riskerna omfattar oönskade händelser som kan uppstå till följd av bristande intern styrning, felaktiga verksamhetsprocesser eller felaktigt systemstöd, tekniska störningar eller avbrott, mänskliga fel eller på grund av externa händelser.

Risktolerans

Riksbanken har en generellt låg rishtolerans. Det innebär att de risker som bedöms ligga på en förhöjd eller en hög risknivå³ ska begränsas och kan därför inte accepteras utan

---

¹ Riksbankens exakta definition av operativ risk är: "risken för negativ påverkan på tillgångarna, verksamheten och/eller förtroendet till följd av icke ändamålsenlig(a) eller misslyckad(e) intern styrning och verksamhetsprocesser, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser." Definitionen är en tolkning av ESCB:s definition.

² Riksbankens verksamhet och tillgångar omfattar bland annat personal, information, teknisk utrustning samt andra fysiska och ekonomiska tillgångar.

³ Riksbanken tillämpar tre risknivåer; låg, förhöjd och hög risk. Risknivåerna baseras på ESCB:s "Framework for Operational Risk Management".

■ en välgrundad motivering. I synnerhet avser detta operativa risker som kan drabba personer eller kan skada omvärldens förtroende för Riksbanken.

Process för hantering av operativa risker

Riksbanken har en bankgemensam process för hantering av operativa risker som baseras på tillämpliga delar av ESCB:s "Framework for Operational Risk Management". Processen omfattar att identifiera och värdera risker (riskanalys), samt att ta fram och genomföra handlingsplaner för hur man ska hantera riskerna. Riskhanteringsprocessen samordnas med den årliga verksamhetsplaneringen.

Riskanalys

Operativa risker finns inom samtliga bankens verksamheter och ska beaktas i det dagliga arbetet. Som en del i riskhanteringsprocessen genomför banken varje år strukturerade riskanalyser i form av självutvärderingar. Riskanalyser genomförs även inför organisatoriska, tekniska och strategiska verksamhetsförändringar samt är ett obligatoriskt moment i allt projektarbete. Operativa risker uppstår dock löpande och kan därmed identifieras när som helst, till exempel i samband med att en incident inträffar.

Risker identifieras utifrån två perspektiv dels kopplat till Riksbankens uppdrag och mål och dels kopplat till bankens verksamhet, tillgångar och förtroende. Fokus ska utgå från bankens kärnverksamheter⁴. De identifierade riskerna värderas genom att bedöma sannolikheten för att risken inträffar samt uppskatta konsekvenserna om risken skulle inträffa.

Riskhantering

De operativa risker som identifierats hanteras genom att de antingen undviks, begränsas eller accepteras. Risker begränsas genom åtgärder som antingen minskar sannolikheten för att risken inträffar eller åtgärder som lindrar riskens konsekvenser. Vissa operativa risker kan och ska undvikas när det är möjligt, medan andra operativa risker inte kan begränsas eller helt undvikas och dessa måste därför accepteras. Riskernas samlade konsekvenser ska dessutom alltid vägas mot kostnaden för möjliga åtgärder.

En del operativa risker kan kräva hantering direkt när de uppstår eller identifieras och därför ska det finnas en förmåga att löpande hantera risker inom ramen för den dagliga verksamheten. Mer långsiktiga handlingsplaner för hantering av operativa risker integreras i bankens årliga verksamhetsplanering.

Organisation av arbetet med operativa risker

Riksbankens arbete med operativa risker ska organiseras utifrån en ansvarsfördelning som säkerställer att riskarbetet genomförs effektivt och samordnat samt bidrar till en god intern styrning och kontroll.

Verksamheten, med avdelningschefen som ytterst ansvarig, ska identifiera, värdera och hantera riskerna inom sitt verksamhetsområde. Ansvaret omfattar verksamhetens

---

⁴ Riksbankens kärnverksamheter/huvudprocesser består av penningpolitik, statistik, finansiell stabilitet, kontantförsörjning, kapitalförvaltning och betalningsavveckling.

■ samtliga operativa risker. I det dagliga arbetet måste varje medarbetare vara medveten om verksamhetens risker och agera på ett sådant sätt att verksamheten, tillgångarna eller omvärldens förtroende för Riksbanken inte äventyras.

STA ansvarar för själva riskhanteringsprocessen och ska stödja och samordna hanteringen av operativa risker i hela banken. I detta ansvar ingår att tillhandahålla expert-, metod- och modellstöd samt att följa upp, utvärdera och utveckla riskhanteringsprocessen.

I ansvaret ingår även att varje år sammanställa och bearbeta riskinformation från hela verksamheten till en bankövergripande riskbild avseende operativa risker. Detta görs i samarbete med respektive avdelning, som ett stöd till avdelningscheferna och ledningsgruppen.

Rapportering och uppföljning

Stabschefen ansvarar för att årligen rapportera den bankövergripande riskbilden avseende operativa risker till direktionen som ett av underlagen för beslut om verksamhetsplanen. Stabschefen ansvarar också för att följa upp och rapportera hur de stora risker som identifierats förändras och hanteras under året. Detta görs i samband med uppföljningen av verksamhetsplanen som genomförs varje tertial.

Riskchefen kan överlämna ärenden av betydelse för hanteringen och kontrollen av de operativa riskerna till direktionen för beslut.